

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE pentru aprobarea Ordonanței de urgență
privind unele măsuri pentru îndeplinirea unor jaloane din Planul Național de Redresare
și Reziliență în domeniul investițiilor publice și analizelor de cheltuieli

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Prezentul act normativ este inițiat de Ministerul Finanțelor pentru punerea în aplicare a angajamentelor asumate prin Planul Național de Redresare și Reziliență, în cuprinsul căruia este prevăzută *Componenta 8 - Reforma 3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară* care implică modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/2013 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organismele internaționale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, în vederea intrării în vigoare a cadrului de reglementare modificat pentru a asigura planificarea bugetară multianuală pentru proiectele de investiții publice semnificative, precum și a Legii responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, în sensul abilitării Consiliului Fiscal de a efectua evaluări ex-post ale analizelor de cheltuieli.

Contextul internațional accentuează întărirea legăturii dintre analiza cheltuielilor publice și procesul bugetar. În "Recomandarea Consiliului privind guvernanta bugetară", OCDE recomandă membrilor și aspiranților la statutul de membru să alinieze bugetele la prioritățile strategice pe termen mediu ale Guvernului și să ia în considerare implementarea proceselor periodice de analiză a cheltuielilor, într-o manieră care să ajute ca prevederile bugetare să fie în conformitate cu programul guvernamental.

Se subliniază că, pentru eficiența analizei, este necesară dezvoltarea și punerea în aplicare a cadrului de guvernanta bugetară, în care statele membre ale OCDE ar trebui să se asigure că analiza cheltuielilor publice este parte integrantă a procesului bugetar, în special prin bilanțul periodic al cheltuielilor totale (inclusiv al cheltuielilor fiscale), și prin reevaluarea alinierii acestora la obiectivele fiscale și prioritățile naționale.

2.2Descrierea situației actuale

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/2013:

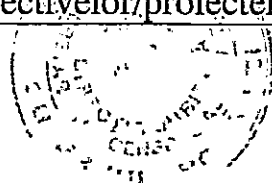
- a fost stabilit cadrul legal privind proiectele de investiții publice semnificative, a fost elaborat un set de principii și criterii de prioritizare care au condus la evaluarea și selecționarea proiectelor de investiții publice semnificative în vederea includerii acestora în Programul de investiții publice al ordonatorilor principali de credite cu precădere al celor cu beneficii economice și sociale ridicate;
- au fost definite etapele de realizare a proiectelor de investiții publice;
- au fost stabilite rolurile și responsabilitățile Ministerului Finanțelor – Unitatea de evaluare a investițiilor publice în ceea ce privește investițiile publice semnificative.
- a fost stabilit calendarul privind prioritizarea proiectelor de investiții publice semnificative și aprobarea de către Guvern, prin memorandum, a rezultatelor prioritizării.

Consiliul Fiscal, înființat în temeiul Legii responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, este o autoritate independentă, compusă din 5 membri cu experiență în domeniul politicilor macroeconomice și bugetare, care sprijină activitatea Guvernului și a Parlamentului în cadrul procesului de elaborare și derulare a politicilor fiscal-bugetare.

2.3Schimbări preconizate

Prin modificarea și completarea O.U.G. nr. 88/2013, se urmărește îmbunătățirea procesului de evaluare și prioritizare a proiectelor de investiții publice semnificative prin:

- Actualizarea principiilor și criteriilor care stau la baza prioritizării proiectelor de investiții publice semnificative, noi și în continuare, finanțate de instituțiile publice centrale în ceea ce privește suportabilitatea și sustenabilitatea financiară, precum și justificarea economică și socială;
- Actualizarea calendarului procesului de prioritizare a investițiilor publice semnificative în vederea corelării cu calendarul elaborării proiectului de buget;
- Instituirea unor condiții/sanțiuni pentru ordonatorii principali de credite care nu respectă calendarul și regulile procesului de prioritizare a investițiilor publice semnificative;
- Actualizarea clasificării proiectelor de investiții publice în funcție de valoarea totală estimată, prin corelarea cu prevederile art. 42 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Corelarea etapelor de realizare a proiectelor de investiții publice semnificative cu cadrul normativ în vigoare privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de

investiții finanțate din fonduri publice, respectiv Hotărârea Guvernului nr.907/2016;

- Introducerea unei prevederi cu privire la proiectele de investiții publice semnificative cu stadiu fizic 100%, cărora nu li se vor aplica principiile și criteriile de prioritizare, dar pentru care vor fi transmise informații financiare;

Se propune modificarea Legii nr. 500/2002, în scopul:

- Îmbunătățirii mecanismului de programare bugetară în sensul stabilirii de condiții pentru programarea și execuția bugetară a proiectelor de investiții publice semnificative, astfel încât să fie asigurată cu prioritate finanțarea până la finalizarea acestora;
- Modificării competenței de aprobare a documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții noi de către Guvern la nivelul proiectelor de investiții publice semnificative, respectiv peste 100 milioane lei; această modificare este justificată, pe de o parte, de creșterea mare a indicilor de cost în contextul socio-economic și geopolitic al ultimilor ani, cu implicații directe asupra valorii proiectelor de investiții publice; pe de altă parte, modificarea vizează armonizarea legislației prin eliminarea pragului valoric nominal aferent proiectelor de investiții publice semnificative din O.U.G. 88/2013 și asimilarea acestora prin raportare la competențele de aprobare potrivit prevederilor din Legea nr.500/2002 unde se regăsește sediul materiei;
- Actualizarea și aprobarea valorii actualizate a fiecărui obiectiv/proiect de investiții și a lucrărilor de intervenții, în funcție de evoluția indicilor de cost și nu a indicilor de prețuri;
- O serie de alte modificări vizează clarificări legislative cu privire la investițiile publice survenite în urma derulării procesului bugetar, situații ce pînă acum erau rezolvate punctual prin reglementări introduse anual în legea bugetului de stat, cum ar fi pentru:
 - ✓ Asigurarea cadrului necesar reflectării în programul de investiții publice a investițiilor noi și în continuare ale operatorilor economici cu capital integral sau majoritar de stat pentru care se finanțează de la bugetul de stat numai contravaloarea exproprierilor aferente;
 - ✓ Asigurarea cadrului bugetar corespunzător întocmirii programelor de investiții publice în contextul actualizării formularelor prin Scrisoarea cadru;
 - ✓ Stabilirea competenței de aprobare a valorii actualizate a obiectivelor/proiectelor de investiții derulate prin operatorii economici cu capital integral sau majoritar de stat.

- O altă modificare vizează completarea prevederilor Legii nr.500/2002 prin care se crează cadrul legal pentru desfășurarea procesului de analiză a cheltuielilor publice, inclusiv prin introducerea unor prevederi referitoare la desfășurarea analizei cheltuielilor publice în ceea ce privește definirea competențelor și responsabilităților Ministerului Finanțelor și a ordonatorilor principali de credite.

Se propune modificarea Legii responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, în sensul abilitării Consiliului Fiscal de a realiza o evaluare ex-post a analizelor de cheltuieli realizate de Ministerul Finanțelor și ordonatorii principali de credite, obligație asumată de Guvern prin Planul Național de Redresare și Reziliență. În acest scop, în vederea asigurării capacității instituționale de a implementa noua atribuție, se propune suplimentarea numărului de posturi al Secretariatului tehnic al Consiliului Fiscal de la 10 la 20.

Urgența emiterii proiectului de act normativ este determinată necesitatea respectării angajamentelor asumate prin Planul Național de Redresare și Reziliență, în cuprinsul căruia este prevăzută Componenta 8 - Reforma 3, jalonul 199, care are ca termen de implementare trimestrul IV 2022.

Timpul pentru adoptarea unei legi este mult prea mare pentru a putea pune în aplicare normele necesare modificării legislației, astfel încât să se respecte termenele asumate prin PNRR.

Neadoptarea măsurilor în regim de urgență poate conduce la neîndeplinirea obligațiilor asumate și, pe cale de consecință, la pierderea finanțării aprobate prin PNRR, cu consecințele bugetare de rigoare.

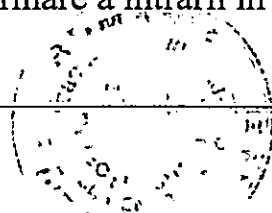
De asemenea, necesitatea ca aplicarea modificărilor pe care le implică prezentul proiect de act normativ să se realizeze începând cu 1 ianuarie 2023, este determinată de faptul că acestea trebuie aplicate în procesul de prioritizare a investițiilor publice semnificative pentru proiectul de buget al anului 2024, în cazul neaprobării în regim de urgență, acest lucru urmând a se amâna pentru exercițiul bugetar următor.

2.4 Alte informații

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.2. Impactul social Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
3.4. Impactul macroeconomic 3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici 3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3.9. Alte informații
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri
în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

Proiectul de act normativ vizează crearea cadrului instituțional care să permită Consiliului Fiscal să efectueze, începând cu bugetul anului 2024, evaluare ex-post a analizei cheltuielilor publice derulate conform prevederilor art.31¹ din Legea nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare. În condițiile în care procesul de analiză a cheltuielilor este unul ciclic, ocuparea posturilor suplimentare se va realiza progresiv, în limita cheltuielilor aprobate cu acest scop în bugetul ordonatorului principal de credite.

4.8. Alte informații

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).

Nu este cazul

5.3.1. Măsurile normative necesare transunerii directivelor UE

Nu este cazul

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

Nu este cazul

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.6. Alte informații

Măsurile propuse nu presupun modificări ale veniturilor bugetare.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1468/2022. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi
6.6 Alte informații Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ Prezentul act normativ a fost afișat pe site-ul Ministerului Finanțelor.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice. Nu este cazul
7.3. Alte informații
Secțiunea a 8-a Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ Prin Hotărâre a Guvernului se modifică și completează Normele metodologice privind prioritizarea proiectelor de investiții publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 225/2014
8.2 Alte informații.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru îndeplinirea unor jaloane din Planul Național de Redresare și Reziliență în domeniul investițiilor publice și analizelor de cheltuieli, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

